

Sygn. akt V CSK 265/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa K. Ł.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Regionalnemu w W.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 6 września 2018 r.,
skargi kasacyjnej Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

**przedstawia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego do
rozstrzygnięcia następujące zagadnienie prawne:**

**"czy prokurator powszechnej jednostki prokuratury może być
pełnomocnikiem procesowym prokuratury jako państwowej
jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa?"**

UZASADNIENIE

Powód K. Ł., pozewm skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratora Apelacyjnego w (...), dochodził ochrony dóbr osobistych wnosząc o nakazanie pozwanemu przeproszenia poprzez zamieszczenie na pierwszej stronie Gazety (...) oraz jej dodatków lokalnych dla województwa (...) jednorazowo tekstu, wielkości 10 cm x 15 cm, o następującej

treści: „Prokurator Apelacyjny w (...) przeprasza Pana Mecenasa K. Ł. za naruszenie jego dóbr osobistych, spowodowane długotrwałym prowadzeniem przeciwko niemu przez podległego mu prokuratora K. Z., w sposób wadliwy postępowania karnego w sprawie Ap V Ds. (...) Prokuratury Apelacyjnej w (...) (VII K (...) Sądu Rejonowego w G.), które to postępowanie co do zarzutu z art. 286 § 2 k.k. zakończyło się umorzeniem wobec braku ustawowych znamion przestępstwa, a w pozostałym zakresie uniewinnieniem przez sąd wymienionego adwokata”.

Odpis pozwu został doręczony Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, która w dniu 17 października 2014 r. przekazała sprawę do prowadzenia Prokuratorowi Apelacyjnemu w (...) jako podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w W. ustalił, że po zmianie stanu prawnego wynikającej z wejścia w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, jednostką właściwą do reprezentacji Skarbu Państwa jest Prokurator Regionalny w W. Pozwany, w toku postępowania przed sądami powszechnymi, był zastąpiony przez pełnomocnika procesowego w osobie prokurator K. B. - ustanowionej w dniu 4 listopada 2014 r. przez Prokuratora Apelacyjnego w (...), a po w dniu 15 marca 2016 r. przez Prokuratora Regionalnego w W.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2016 r. nakazał pozwanemu Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Regionalnemu w W., aby przeprosił powoda K. Ł. poprzez zamieszczenie jednorazowo na pierwszej stronie dodatków lokalnych do wydania Gazety (...)” dla województw (...) oświadczenia, o wymiarach 120x150 mm, następującej treści: „Prokurator Regionalny w W. przeprasza adwokata K. Ł. za naruszenie jego dóbr osobistych, spowodowane wadliwym prowadzeniem przeciw niemu postępowania karnego w sprawie Ap V Ds. (...) Prokuratury Apelacyjnej w (...), które to postępowanie co do zarzutu z art. 286 § 2 k.k. zakończyło się umorzeniem, albowiem zarzucany K. Ł. czyn nie zawierał ustawowych znamion czynu zabronionego (sygn. II K (...) Sądu Rejonowego w G.). W pozostałym zakresie K. Ł. został uniewinniony” - w terminie trzydziestu dni od daty uprawomocnienia się wyroku i oddalił dalej idące powództwo. Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 17 stycznia 2017 r. zmienił powyższe orzeczenie w części w

ten sposób, że w treści oświadczenia zwrot „albowiem” zastąpił zwrotem „z uwagi na to, że”, ograniczył miejsce publikacji do wydania „Gazety (...)” dla województwa (...) i oddalił apelację strony pozwanej w pozostałym zakresie.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku w całości złożył Prokurator Generalny, wnosząc o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 stycznia 2017 r. i zniesienie postępowania przed tym sądem oraz o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 kwietnia 2016 r. i zniesienie postępowania przed tym sądem oraz o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. Skarga, oparta na obu podstawach kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), w ramach naruszenia przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy zarzuca nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...), orzekającym jako sąd drugiej instancji, polegającą na dopuszczeniu do udziału w sprawie prokurator K. B. jako pełnomocnika Skarbu Państwa - Prokuratora Regionalnego w W., doręczaniu jej korespondencji procesowej, zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej oraz uwzględnieniu wniosku o doręczenie odpisu orzeczenia sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, podczas gdy prokurator nie mogła być pełnomocnikiem pozwanego (art. 379 pkt 2 k.p.c.), ponadto uchybienie art. 378 § 1 w zw. z art. 386 § 2 i art. 379 pkt 2 k.p.c. polegające na nie dostrzeżeniu przez Sąd Apelacyjny z urzędu nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym w W. orzekającym jako sąd pierwszej instancji, wynikającej z dopuszczenia do udziału w sprawie prokurator K. B. jako pełnomocnika Skarbu Państwa - Prokuratora Regionalnego w W., doręczania jej korespondencji procesowej, przyjmowania takowej podpisanej przez nią, a w tym zawiadomień o terminie rozpraw przed sądem pierwszej instancji oraz uwzględnieniu wniosku o doręczenie odpisu orzeczenia sądu pierwszej instancji wraz z uzasadnieniem, podczas gdy prokurator nie mogła być pełnomocnikiem pozwanego. Naruszenia prawa materialnego, tj. art. 23 w zw. z art. 24 k.c. upatruje skarżący w błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, że w ustalonych okolicznościach sprawy prokurator K. Z. wykonując obowiązki służbowe naruszyła dobra osobiste powoda w stopniu wymagającym opublikowania oświadczenia we wskazany sposób, podczas gdy realizacja tych obowiązków uchylała ewentualną bezprawność jej postępowania.

Skarżący podniósł, że stosunek służbowy łączący prokuratora z prokuraturą nie ma charakteru stosunku pracy w rozumieniu Kodeksu pracy, bowiem jakkolwiek prokurator wykonuje obowiązki osobiście, to nie w imieniu i na rzecz prokuratury tylko Skarbu Państwa jako jego organ. Jest przy tym niezależny i ma obowiązek zachowania bezstronności, a prokuratura stanowi jedynie jednostkę, w której pełni służbę. Pozycja procesowa prokuratora w sprawach cywilnych zawsze pozostaje samodzielna, w postępowaniu sądowym jest związany przepisami prawa, a nie wytycznymi i nakazami strony. Zdaniem skarżącego, podstawy do zastępowania Skarbu Państwa - jednostki organizacyjnej prokuratury przez prokuratora jako pełnomocnika procesowego nie dają art. 87 k.p.c. i przepisy ustaw ustrojowych. Odwołując się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., III CZP 154/07 (OSNC nr 12, poz. 133), w myśl której występowanie w charakterze pełnomocnika procesowego osoby, która nie może nim być, skutkuje brakiem należytego umocowania pełnomocnika, podniósł zarzut nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył:

Zagadnienia związane z zastępowaniem Skarbu Państwa przez ustawowego pełnomocnika - Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej (poprzednio Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa) są, w stanie faktycznym i prawnym sprawy, pozbawione znaczenia i nie wymagają omówienia. Prokuratoria Generalna w dniu 17 października 2014 r. na podstawie art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa (jedn. tekst: Dz.U. z 2016, poz. 1313) przekazała sprawę do prowadzenia Prokuratorowi Apelacyjnemu w (...), jako podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Zgodnie z art. 124 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2016, poz. 2261 ze zm.) stanowiącym, że do spraw przekazanych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 2017 r., do prowadzenia właściwym jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa stosuje się przepisy dotychczasowe, postępowanie powinno być kontynuowane z udziałem Prokuratora Regionalnego w W.

Różnice unormowań ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2011 r., Nr 270, poz. 1599 ze zm.) - dalej jako „u.op.” i ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2017, poz. 1767 ze zm.) - dalej jako „p.op.” w zakresie relewantnych kwestii nie są istotne, stąd zostaną przedstawione łącznie. Rozważania rozpocząć należy od przypomnienia, że prokuratura, mimo istotnego znaczenia w systemie organów ochrony prawnej, nie ma umocowania w Konstytucji RP. W żadnym razie nie może być utożsamiana z organami wymiaru sprawiedliwości nawet w najszerszym znaczeniu. Prawne pojęcie „prokuratura” występuje w kilku znaczeniach: ustrojowym, procesowym i administracyjnym. Pierwsze z nich oznacza organ władzy państwowej, będący państwową jednostką organizacyjną osoby prawnej Skarbu Państwa, działający w systemie organów ochrony prawnej przez wykonywanie zadań w zakresie ścigania przestępstw i stanie na straży praworządności, drugie - uczestnika postępowań sądowych i administracyjnych o określonym statusie oraz zakresie kompetencji, trzecie - wyodrębniony urząd państwowy o oznaczonej strukturze, dysponujący wydzieloną częścią budżetu, będący pracodawcą w zakresie stosunków pracy. Istota problemu występującego w sprawie dotyczy pośrednio wszystkich tych aspektów prawnych. Zagadnienie procesowe, związane ze udziałem prokuratora powszechnych jednostek prokuratury jako pełnomocnika procesowego w postępowaniach sądowych, regulowanych przepisami kodeksu postępowania cywilnego, wymaga zatem rozważenia zarówno kwestii ustrojowych, procesowych jak i organizacyjnych. „Prokurator powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury” jest pojęciem ustawowym, obejmującym uprzednio prokuratorów Prokuratury Generalnej, prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych (art. 17 u.op.), a obecnie prokuratorów Prokuratury Krajowej, prokuratur regionalnych, prokuratur okręgowych i prokuratur rejonowych (art. 1 § 3 p.op.), występujących w różnym charakterze. W myśl art. 67 Prawa o prokuraturze udział prokuratora w postępowaniu cywilnym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach określają ustawy. Przepis ten różni się od poprzednio obowiązującego art. 42 u.op. o tyle, że pominięto w nim zwrot „odrębne ustawy”,

co oznacza konieczność uwzględniania w odniesieniu do udziału prokuratora również rozwiązań przewidzianych w tym akcie prawnym.

Status procesowy prokuratora w postępowaniach cywilnych jest zróżnicowany. W zakresie zadań przewidzianych w art. 2 i związanych z nimi obowiązków, wyznaczonych art. 3 § 1 pkt 2, pkt 3, pkt 14 Prawa o prokuraturze, mimo braku osobowości prawnej, przysługuje mu samodzielna zdolność sądowa i procesowa. Konsekwentnie w sprawach, w których prokurator wytacza powództwo na rzecz oznaczonej osoby (art. 55 k.p.c.), wytacza powództwo nie działając na rzecz oznaczonej osoby (art. 57 k.p.c.), wstępuje do udziału w sprawie (art. 60 k.p.c.), działa z mocy ogólnego lub szczególnego upoważnienia ustawowego (m.in. art. 7, art. 398¹, art. 424², art. 546 § 2 k.p.c.) nie występuje on jako pełnomocnik procesowy. Ewentualne powierzenie czynności i wykonywanie czynności w wyniku przejęcia spraw oznaczonemu prokuratorowi następuje wówczas w oparciu o czynności władcze, podejmowane zgodnie z pragmatyką służbową (art. 9 p.op, art. 8b u.op.).

Problem pełnomocnictwa dotyczy spraw, w których stroną procesu jest Skarb Państwa jako osoba prawna, którą reprezentuje i za którą podejmuje czynności procesowe prokuratura, jako organ państwowej jednostki organizacyjnej (art. 67 § 2 k.p.c.). W piśmiennictwie przyjęto, że państwową jednostką organizacyjną w rozumieniu powyższego przepisu jest jednostka nie mająca osobowości prawnej, wyodrębniona organizacyjnie na zasadzie i w trybie określonym w przepisach dotyczących jej funkcjonowania, wyposażona z reguły w mienie Skarbu Państwa, działająca w jego imieniu w zakresie określonym przepisami o jej utworzeniu. Kodeks postępowania cywilnego wyznacza, poprzez enumeratywne wyliczenie, krąg osób mogących być pełnomocnikami procesowymi. Wątpliwości powstają w związku z interpretacją art. 87 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. stanowiącego, że pełnomocnikiem osoby prawnej lub przedsiębiorcy, w tym nie posiadającego osobowości prawnej, może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. Przepis ten ma charakter bezwzględnie obowiązujący i wymaga wykładni ścisłej (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., III CZP 154/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 133). Ogranicza on ustanawianie pełnomocników procesowych według

swobodnego uznania stron poprzez wprowadzenie ograniczeń podmiotowych, z odstępstwami przewidzianymi w przepisach szczególnych, dotyczących pełnomocników w procesowych postępowaniach odrębnych i sprawach z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i samorządzie załogi przedsiębiorstw państwowych, rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym. W piśmiennictwie i judykaturze opowiedziano się za dokonaniem interpretacji dostosowawczej poprzez przyjęcie, że państwowe jednostki organizacyjne jako organy działające za Skarb Państwa (*stationes fisci*) mogą ustanawiać pełnomocników Skarbu Państwa spośród własnych pracowników lub pracowników organu (jednostki) nadrzędnego. Zgodnie przyjmuje się, że pracownikiem upoważnionym do pełnienia funkcji pełnomocnika procesowego jest każda osoba pozostająca w stosunku pracy, niezależnie od zajmowanego stanowiska, wykształcenia i posiadanych kwalifikacji.

Rozstrzygnięcia wymaga zatem, czy prokurator powszechnych jednostek prokuratury jest „pracownikiem” w rozumieniu art. 87 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. Stanowiska w tym zakresie są podzielone. Przepisy ustrojowe dotyczące prokuratury nie zawierały i nadal nie zawierają w tym zakresie jednoznacznego unormowania. W myśl art. 118 ustawy o prokuraturze, w sprawach nieuregulowanych w niej lub w przepisach szczególnych, do prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, a w sprawach nieuregulowanych, także w przepisach tej ustawy - przepisy Kodeksu pracy. Zgodnie natomiast z art. 130 Prawa o prokuraturze w sprawach w niej nieuregulowanych do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1511, 2074 i 2261), a w sprawach nieuregulowanych także w przepisach tej ustawy - przepisy Kodeksu pracy. Powyższe kaskadowe odwołanie do aktów prawnych regulujących szereg szczegółowych kwestii m.in. z zakresu prawa pracy nie usuwa wątpliwości, nadto każdorazowo wymaga dokonania oceny, który z przepisów wskazanych ustaw ma zastosowanie do danego zagadnienia. Art. 2 kodeksu pracy określa, że podstawę nawiązania stosunku pracy może stanowić umowa o pracę, powołanie, wybór, mianowanie lub spółdzielcza umowa o pracę. Stosunek służbowy prokuratora,

nawiązany z chwilą doręczenia mu zawiadomienia o powołaniu (art. 45 ust. 1 u.op., art. 91 § 1 p.op.), zawiera elementy o charakterze publiczno-prawnym, korporacyjnym i pracowniczym. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że w rozumieniu art. 45 ust. 1 u.op. prokurator jest pracownikiem, którego stosunek pracy mimo ustawowego określenia „powołanie” nawiązuje się na podstawie mianowania (por. postanowienie z dnia 12 sierpnia 2010 r., I OSK 780/10). Pogląd ten podziela większość przedstawicieli piśmiennictwa. Przepisy obu wskazanych ustaw podkreślają niezależność prokuratora przy wykonywaniu czynności określonych w ustawach, z zastrzeżeniem kompetencji prokuratora przełożonego do zmiany lub uchylecia decyzji prokuratora podległego.

W aktach prawnych regulujących zagadnienia ustrojowe prokuratury, stanowiących zarazem pragmatykę służbową prokuratorów powszechnych jednostek prokuratury, brak unormowań odnoszących się do prokuratury jako organu Skarbu Państwa działającego w obrocie prawnym i odpowiednio kwestii jego zastępstwa procesowego w postępowaniu cywilnym. Judykatura wypowiedziała się co do statusu prokuratora jako pełnomocnika procesowego prokuratury, działającej w imieniu własnym jako pracodawca, w okresie obowiązywania poprzedniego stanu prawnego. Przyjęto, że w sprawie z zakresu prawa pracy prokurator prokuratury wojewódzkiej nie może być pełnomocnikiem procesowym pozwanej prokuratury rejonowej, dokonując zawężającej wykładni art. 87 § 2 zd. pierwsze k.p.c. i wskazując na brak aktu prawnego regulującego kwestie ustanawiania pełnomocników przez jednostki gospodarki społecznej, wynikający z niewykonania przez Radę Ministrów delegacji ustawowej przewidzianej w art. 87 § 2 zd. drugie k.p.c. w poprzednim brzmieniu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1998 r., III ZP 28/98, OSNP 1999, nr 5, poz. 158) Stanowisko to spotkało się z krytyką przedstawicieli piśmiennictwa. Problem zdolności postulacyjnej prokuratora był przedmiotem uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 r., III ZP 16/97 (OSNAPUS 1998 nr 7, poz. 204), w której uznano, że prokurator wojewódzki działający w imieniu prokuratury wojewódzkiej jako strony jest uprawniony do samodzielnego wniesienia kasacji. Stanowisko to, oparte na wykładni funkcjonalnej uchylonego art. 393² § 2 k.p.c., także było oceniane negatywnie w doktrynie prawniczej. Zdanie odrębne członka składu Sądu, oparte na przekonującej argumentacji

i założeniu, że kasacja powinna być składana tylko za pośrednictwem osób zawodowo zajmujących się wykonywaniem zawodu prawniczego polegającego na zastępstwie procesowym, a nie jedynie mających odpowiednie kwalifikacje prawnicze stwierdza, iż te ostatnie mogą składać kasację tylko w sprawach, w których są stroną postępowania, ale nie tych, w których występują jako pełnomocnicy, przedstawiciele czy reprezentanci stron. Pogląd ten podzielono w piśmiennictwie. Stanowisko to przestało być aktualne na skutek uchylenia powołanego przepisu i wejścia w życie art. 87¹ k.p.c. o częściowo odmiennej treści. Kwestia wykładni art. 398¹ § 1 k.p.c. w zakresie własnej kompetencji Prokuratora Generalnego o charakterze publicznym do wniesienia „skargi kasacyjnej w obronie prawa”, a pośrednio zasady kompetencji i substytucji, była przedmiotem postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., V CZ 78/15 (nie publ.).

Skarga kasacyjna Prokuratora Generalnego, podnosząc zarzut nieważności postępowania wynikający z nieusuwalnego braku umocowania pełnomocnika eksponuje okoliczność, że stosunek służbowy łączący prokuratora z państwową jednostką organizacyjną - prokuraturą jako pracodawcą, z uwagi na szeroki zakres służbowego podporządkowania jest stosunkiem swoistym, o przeważających cechach publicznoprawnych, i ogranicza elementy z zakresu stosunku pracy do niektórych praw i obowiązków jego stron. W oczywisty sposób nawiązuje również do orzeczeń dotyczących niedopuszczalności występowania sędziów, jako zastępców procesowych w postępowaniach cywilnych. Dokonując wykładni art. 87 § 2 k.p.c. oraz przepisów regulujących ustrojową funkcję i szczególny status sędziów, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że sędzia sądu powszechnego nie może być pełnomocnikiem sądu jako jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa (por. uchwała z dnia 28 listopada 2012 r., III CZP 75/12, OSNC 2013, nr 4, poz. 48). Przyjął także, że niedopuszczalna jest kasacja wniesiona przez sędziego jako pełnomocnika strony w sytuacji, gdy nie mógł być on ustanowiony pełnomocnikiem, ponieważ nie były spełnione przesłanki z art. 87 § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2002 r., I PKN 607/01, OSNP 2004, nr 3, poz. 48). Argumenty skargi, odnoszące się do wymogów zachowania przez prokuratorów niezależności, bezstronności oraz związania jedynie przepisami prawa o tyle tracą na znaczeniu, że w tym zakresie określone powinności ciąży także na

przedstawicielach innych zawodów prawniczych (por. art. 2, art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych - jedn. tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1870 ze zm., art. 1 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze - jedn. tekst: Dz.U. z 2018, poz. 1184 ze zm.).

Praktyka sądowa w zakresie dopuszczania w postępowaniu przed sądami powszechnymi i przed Sądem Najwyższym prokuratora jako pełnomocnika Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuraturę jest rozbieżna, jakkolwiek brak w tym zakresie danych ewidencyjnych.

Sąd Najwyższy w składzie przedstawiającym powyższe zagadnienie prawne opowiada się za przyjęciem, że prokurator powszechnych jednostek prokuratury może być w postępowaniu cywilnym pełnomocnikiem procesowym Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuraturę. Konsekwentnie dysponuje on zdolnością postulacyjną w postępowaniu przed Sądem Najwyższym (art. 87¹ § 2 k.p.c.). Niemniej, wobec braku orzecznictwa odnoszącego się do obecnego stanu prawnego, złożonego stosunku służbowego prokuratora, obejmującego zarówno elementy z zakresu stosunku pracy jak i publiczno-prawne, rozbieżności poglądów oraz praktyki sądowej uznaje, że zachodzi potrzeba wyjaśnienia powstałych wątpliwości i autorytatywnej wypowiedzi Sądu Najwyższego. Istotnym argumentem są także daleko idące skutki występowania w charakterze pełnomocnika procesowego osoby, która nie może być pełnomocnikiem. Przyjęto, że oznacza to brak należytego umocowania pełnomocnika, powodujący nieważność postępowania w oparciu o art. 379 pkt 2 k.p.c., a uchybienie nie może być usunięte w drodze zatwierdzenia przez stronę postępowania czynności dokonanych przez taką osobę (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., III CZP 154/07, OSNC 2008 nr 12, poz. 133, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2004 r., III CZP 32/04, OSNC 2006 nr 1, poz. 2).

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁷ § 1 k.p.c. postanowiono jak wyżej.